

Vergaderjaar 2004–2005

29 800 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2005

Nr. 184

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 april 2005

Tijdens het vragenuurtje van dinsdag 22 maart 2005 sprak ik met uw Kamer over het particulier onderwijs. Met deze brief informeer ik u over de voortgang die is geboekt bij het ten uitvoer brengen van de afspraken die ik op 30 oktober 2003 met uw Kamer heb gemaakt (Kamerstukken II 2003/04, 29 200 VIII, nr. 103) om de wet- en regelgeving ten aanzien van het particulier onderwijs te herzien.

Ter inleiding breng ik u de maatregelen die wij afspraken in herinnering. Vervolgens informeer ik u over de voortgang en de planning van het wetsvoorstel. Ik informeer u in deze brief ook over een aantal aanvullende maatregelen die ik wenselijk acht gezien recente ontwikkelingen in de particuliere sector. Ik heb u deze toezeggingen tijdens het vragenuurtje op 22 maart gedaan.

Op 30 oktober 2003 spraken wij ook over het thuisonderwijs. Dit betreft onderwijs aan leerlingen die zijn vrijgesteld van de leerplicht. Wij constateerden dat ook de wet- en regelgeving ten aanzien van het onderwijs aan deze leerlingen moet worden aangescherpt. Ik informeer u in deze brief over de stappen die ik heb gezet om de afspraken die wij op 30 oktober 2003 op dit terrein maakten, na te komen.

Afgesproken maatregelen

De afspraken die ik met uw Kamer heb gemaakt om de wet- en regelgeving met betrekking tot het particulier onderwijs te herzien, kenden verschillende aanleidingen. Zowel de Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren (LVLA) als de inspectie van het onderwijs geven aan dat de huidige wet- en regelgeving onvoldoende richtlijnen biedt om een particulier initiatief aan te merken als school in de zin van de Leerplichtwet 1969 (verder te noemen: Leerplichtwet). Zonder deze aanmerking, volgens de huidige systematiek een verantwoordelijkheid van de leerplichtambtenaar, kan door het volgen van het onderwijs aan die school niet worden voldaan aan de leerplicht. Ook leden van uw Kamer

stelden vragen over de bestaande richtlijnen. De LVLA geeft bovendien aan het aanmerken van een school een oneigenlijke taak van de leerplichtambtenaar te vinden. Leerplichtambtenaren zijn volgens LVLA onvoldoende toegerust voor deze taak.

Om voor deze problemen een oplossing te bieden, spraken wij af de bestaande wet- en regelgeving als volgt te wijzigen:

- uitsluitend de minister van OCW wordt bevoegd een particulier initiatief aan te merken als school in de zin van de Leerplichtwet
- de minister zal hiertoe de inspectie van het onderwijs om een ambtsbericht vragen
- er wordt een duidelijke omschrijving gegeven van de voorwaarden waaraan een particulier initiatief moet voldoen om te worden aangemerkt als school in de zin van de Leerplichtwet
- aanmerking kan de school worden ontnomen indien uit inspectie-toezicht blijkt dat de school onvoldoende kwaliteit biedt / niet langer aan de gestelde voorwaarden voldoet
- er wordt voorzien in een centrale registratie van niet-bekostigde scholen.

In de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) is geregeld dat de inspectie van het onderwijs toezicht houdt op particuliere scholen die zijn aangemerkt als school in de zin van de Leerplichtwet. De inspectie ontwikkelt hiertoe een toezichtkader. Met uw Kamer is afgesproken dat dit toezichtkader ter informatie aan u wordt voorgelegd.

Voortgang

Graag informeer ik u in deze brief over de voortgang ten aanzien van:

- aanmerkingcriteria
- onderzoek Research voor Beleid naar omvang van particuliere sector
- toezichtkader inspectie.

Aanmerkingcriteria

Een belangrijke maatregel betreft het definiëren van de voorwaarden waaraan een particulier initiatief moet voldoen om te worden aangemerkt als school in de zin van de Leerplichtwet. De bestaande voorwaarden bieden onvoldoende duidelijkheid. Over sommige voorwaarden laat de huidige wetten regelgeving echter geen misverstand bestaan. Zo geldt Titel I van de WPO zowel voor bekostigd onderwijs als voor niet-bekostigd onderwijs. Dit betekent dat het particulier (basis)onderwijs in ieder geval aan de volgende voorwaarden moet voldoen:

- het onderwijs is bestemd voor kinderen vanaf de leeftijd van omstreeks 4 jaar
- het legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs
- het onderwijs mag uitsluitend door bevoegde leerkrachten worden gegeven
- het bevoegd gezag is verplicht tot overleg met de vertrouwensinspecteur en aangifte inzake zedenmisdrijven.

In aanvulling hierop bepaalt de Leerplichtwet dat een leerplichtige leerling onderwijs mag volgen aan een particuliere school indien deze school aan de volgende criteria voldoet:

- de bevoegdheden van leraren moeten overeenkomen met de bevoegdheden van leraren aan uit de openbare kas bekostigde scholen (deze eis komt overeen met één van de eisen uit de WPO)
- de inrichting van het onderwijs moet overeenkomen met uit de openbare kas bekostigde scholen.

Over het laatstgenoemde criterium bestaat in de praktijk veel onduidelijk-

heid. De wet schrijft niet voor wat onder het begrip inrichting moet worden verstaan. Mijn toezegging de bestaande richtlijnen te verduidelijken betreft daarom het verduidelijken van het begrip inrichting. Wat zijn wenselijke en reële inrichtingseisen vanuit de overheid aan het particulier onderwijs? Ik vind het van belang om deze discussie te voeren in het licht van artikel 23 van de Grondwet. U heeft mij daar ook om gevraagd in ons debat van 30 oktober 2003. Bij het definiëren van de inrichtingseisen voor het particulier onderwijs gaat het om het vinden van een delicate balans tussen de vrijheid van onderwijs zoals beschreven in artikel 23 van de Grondwet en de eisen die vanuit de overheid aan een onbekostigde school worden gesteld. Er moet gezocht worden naar een evenwicht waarin de kansen van kinderen voldoende worden gewaarborgd en er voldoende ruimte is voor «nieuwe» vormen van onderwijs.

Bij de beantwoording van de vraag wat wenselijke en reële inrichtingseisen vanuit de overheid aan het particulier onderwijs zijn, heb ik de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- alle onderwijs dient zodanig ingericht te zijn dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Dit ononderbroken ontwikkelingsproces moet ook gegarandeerd zijn tussen verschillende onderwijsvormen. Er moet dus sprake zijn van een doorgaande leerlijn
- alle onderwijs moet leerlingen voorbereiden op het zelfstandig functioneren in de maatschappij.

Deze functies van het onderwijs wil ik voor alle leerlingen waarborgen. Of deze leerlingen nu bekostigd onderwijs of niet-bekostigd onderwijs volgen.

Om een doorgaande leerlijn voor alle leerlingen te waarborgen zal ik ook van het particulier onderwijs verlangen dat zij zich richten op de kern-doelen. Particuliere scholen die zich richten op het voortgezet onderwijs zullen zich voor al hun leerlingen moeten richten op de mogelijkheid tot het behalen van een diploma.

Ook zal ik van particuliere scholen verlangen dat zij in hun schoolplan de vraag beantwoorden: hoe gaan wij om met de opdracht de leerlingen te laten integreren in de Nederlandse maatschappij? Ook particuliere scholen dienen de ononderhandelbare waarden van onze samenleving over te dragen. Ik denk hierbij aan democratie, aan rechtsstaat, aan burgerschap, aan de verhoudingen tussen mannen en vrouwen. Door deze voorwaarde in de aanmerkingcriteria op te nemen, is de overheid straks ook in de gelegenheid om te bepalen dat de school geen leerplichtige leerlingen mag lesgeven mocht de school de genoemde waarden niet willen overdragen.

Mijn voorstellen heb ik besproken met vertegenwoordigers van het particulier onderwijs. De discussie in deze bijeenkomsten richt zich met name op de wijze van verantwoorden. Op welke manier maakt een school inzichtelijk dat doelen inderdaad worden nagestreefd? Op welke momenten moeten scholen inzichtelijk maken dat zij de gestelde doelen nastreven? Laten de aanmerkingcriteria voldoende ruimte voor «nieuwe» vormen van onderwijs?

De discussie met het particulier onderwijs brengt mij tot de conclusie dat de aanmerkingcriteria zoveel mogelijk ruimte moeten bieden voor het «hoe». Zo zal wat mij betreft het particulier onderwijs niet worden opgedragen hoeveel uren zij les moeten geven. De eisen aan de inhoud van het onderwijs, het «wat», zullen hetzelfde zijn als voor het bekostigd onderwijs.

Om de aansluiting met het voortgezet onderwijs te garanderen en te waarborgen dat alle leerlingen worden voorbereid op het zelfstandig functioneren in de maatschappij is mijn voorstel de volgende aanmerkingcriteria voor het particulier basisonderwijs te laten gelden:

- degene die de school instandhoudt stelt zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op de school
- het onderwijs mag uitsluitend door bevoegde leerkrachten worden gegeven
- de school hanteert de uitgangspunten van het onderwijs zoals die in artikel 8, lid 1 t/m 4 en 8, WPO zijn vastgelegd, te weten de ononderbroken ontwikkeling, de veelzijdige ontwikkeling, het rekening houden met het opgroeien in multiculturele samenleving, expliciete zorg voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften en zorg voor onderwijs aan zieke leerlingen
- de school verantwoordt zich in een schoolplan over de wijze waarop wordt omgegaan met de opdracht de leerlingen te laten integreren in de Nederlandse maatschappij
- het onderwijs biedt aantoonbaar aandacht aan alle leeren vormingsgebieden van artikel 9, WPO met de daarbij behorende kerndoelen
- In overeenstemming met artikel 9, lid 8, WPO wordt het onderwijs in het Nederlands gegeven
- De leerlingen kunnen in beginsel binnen een tijdvak van 8 aaneensluitende jaren het onderwijsprogramma van de school doorlopen (conform artikel 8, lid 7 onder b, WPO).

Uiteraard gelden deze aanmerkingcriteria in aanvulling op de eerder genoemde eisen uit Titel I van de WPO. De aanmerkingcriteria voor het voortgezet particulier onderwijs worden waar mogelijk naar voorbeeld van de aanmerkingcriteria voor het particulier basisonderwijs opgesteld. Voor het voortgezet onderwijs gelden ook sectorspecifieke afwegingen. Bijvoorbeeld wanneer het gaat om keuzes rond vakkenstructuur en schoolsoorten.

Onderzoek Research voor Beleid

Research voor Beleid heeft in opdracht van het ministerie van OCW onderzoek gedaan naar het aantal particuliere scholen dat lesgeeft aan leerplichtige leerlingen. Dit onderzoek is uitsluitend gericht op scholen waarvoor de aanmerkingcriteria zullen gaan gelden. De internationale en buitenlandse scholen en de op basis van artikel 56 WVO erkende scholen voor voortgezet onderwijs zijn buiten beschouwing gelaten. Voor dit onderzoek zijn alle leden van de Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren gevraagd naar het aantal particuliere scholen dat wordt bezocht door leerplichtige leerlingen uit hun gemeente(n) en het totaal aantal leerplichtige leerlingen dat uit hun gemeente(n) een particuliere school bezoekt. Research voor Beleid heeft 48 scholen gevonden. Leerplichtambtenaren hebben 331 leerlingen opgegeven die een school voor particulier onderwijs bezoeken. Het onderzoek biedt echter geen compleet beeld van het aantal leerlingen dat aan deze scholen onderwijs volgt. Ook leerlingen uit gemeenten die niet hebben gerepsondeerd kunnen de gevonden scholen bezoeken. Om een volledig beeld te krijgen van het aantal leerlingen dat een particuliere school bezoekt, zal ik opdracht geven voor een vervolgonderzoek. In het vervolgonderzoek zal ik ook vragen navraag te doen naar de motieven van ouders om te kiezen voor een particuliere school. Een aanzienlijk deel van de gevonden particuliere scholen is recent gesticht. Van belang is te weten waarom een toenemend aantal ouders kiest voor het particulier onderwijs. Hiermee kom ik tegemoet aan het verzoek van mevrouw Hamer van de PvdA dat zij mij deed tijdens ons debat in het vragen uur van 22 maart.

Het onderzoeksrapport van Research voor Beleid treft u bijgaand aan¹.

Toezichtkader inspectie

In de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) is geregeld dat de inspectie van het onderwijs toezicht houdt op particuliere scholen die zijn aangemerkt als school in de zin van de Leerplichtwet. Dit betekent dat voor het uitoefenen van het toezicht op het particulier onderwijs geen wetswijziging meer nodig is. Wel moet de inspectie een toezichtkader vaststellen. Het toezichtkader van de inspectie is breder dan de aanmerkingcriteria alleen. Alleen het niet voldoen aan de aanmerkingcriteria kan leiden tot ingrijpen. Als de aanmerkingcriteria wettelijk van kracht zijn en een school op enig moment niet langer voldoet aan die criteria (hetgeen kan blijken uit het toezicht dat de inspectie uitoefent) kan de aanmerking door de minister worden ingetrokken. In dat geval zullen ouders hun kind moeten inschrijven op een andere school. Op grond van de Leerplichtwet zijn ouders immers verplicht hun leerplichtige kinderen onderwijs te laten volgen op een school zoals bedoeld in de wet.

De inspectie ontwikkelt momenteel in samenwerking met het particulier onderwijs een concept toezichtkader. In een drietal pilots wordt bekeken op welke wijze tot een goed oordeel over de kwaliteit van het onderwijs op de betreffende particuliere school kan worden gekomen.

Planning

Ik streef ernaar om de aanmerkingcriteria zo snel mogelijk wettelijk van kracht te laten zijn. Gezien de te volgen procedures voorafgaand aan het indienen van een wetsvoorstel, kunt u naar verwachting begin van het najaar het wetsvoorstel verwachten. Bij tijdige aanvaarding van het wetsvoorstel door u en de Eerste Kamer kunnen de aanmerkingcriteria per aanvang schooljaar 2006/2007 kracht van wet hebben.

Ik heb in het overleg van 22 maart aangegeven dat de inspectie reeds vanaf de start van het schooljaar 2005/2006 het particulier onderwijs in haar regulier toezicht opneemt. Het toezichtkader zal u, zoals afgesproken, ter informatie worden voorgelegd.

Aanvullende maatregelen

Uit het onderzoek van Research voor Beleid blijkt dat het aantal particuliere scholen op dit moment aanzienlijk hoger is dan het aantal particuliere scholen dat bij het ministerie bekend was op het moment dat ik met uw Kamer afspraken maakte over verduidelijking van de wet- en regelgeving (30 oktober 2003).

Ik vind het daarom wenselijk een aantal aanvullende maatregelen te treffen. Ik meldde u al dat:

- ik opdracht zal geven voor vervolgonderzoek naar het aantal leerlingen op de particuliere scholen en de motieven van ouders om hun kinderen onderwijs te laten volgen aan een particuliere school
- de inspectie vanaf het schooljaar 2005/2006 de particuliere scholen zal opnemen in het reguliere toezicht
- het toezichtkader dat de inspectie zal hanteren, u ter informatie zal worden voorgelegd.

Uit het onderzoek van Research voor Beleid blijkt ook dat nog niet voor alle door de leerplichtambtenaren opgegeven scholen is beoordeeld of zij kunnen worden aangemerkt als school in de zin van de Leerplichtwet. Volgens de huidige systematiek kan een dergelijke beoordeling pas starten op het moment dat de eerste leerling(en) onderwijs volgen aan de school. Omdat veel van de gevonden scholen recent zijn gesticht, is de

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

beoordeling nog niet voor alle scholen afgerond. Het merendeel van de leerplichtambtenaren vraagt de inspectie van het onderwijs om advies. Ik heb de LVLA en de inspectie van het onderwijs gevraagd deze beoordelingen zo spoedig mogelijk te voltooien.

Ik heb de LVLA en de inspectie ook gevraagd of zij willen bezien of voor de particuliere scholen die al wel zijn aangemerkt als school in de zin van de Leerplichtwet de juiste procedure is gehanteerd en of deze scholen zijn beoordeeld volgens de criteria die daarvoor op dit moment in de wet zijn opgenomen. Ik kom hiermee tegemoet aan het verzoek van de heer De Vries van het CDA dat hij mij tijdens het vragenuurtje op 22 maart 2005 deed.

Thuisonderwijs

Op 30 oktober 2003 maakte ik met uw Kamer ook afspraken over wijzigingen in de wet- en regelgeving met betrekking tot onderwijs aan leerlingen die zijn vrijgesteld van de leerplichtwet. Wij constateerden dat er een groep is van ongeveer 100 kinderen die zijn vrijgesteld van de leerplicht op grond van overwegende bezwaren van de ouders tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen. Deze kinderen bezoeken dus geen school, maar onbekend is of ze op andere wijze onderwijs ontvangen. Ook is niet voorzien in toezicht op het onderwijs dat deze kinderen ontvangen.

Om dit knelpunt op te lossen, spraken wij de volgende maatregel af:

- Vrijstelling op grond van levensbeschouwelijke bezwaren (artikel 5, onderdeel b. van de Leerplichtwet 1969) is uitsluitend mogelijk indien ouders /verzorgers zorg dragen voor een alternatieve vorm van onderwijs en akkoord gaan met een vorm van toezicht van de onderwijsinspectie op aangeboden onderwijs.

Voor deze maatregel is niet alleen aanpassing van de Leerplichtwet nodig maar ook aanpassing van de Wet op het onderwijstoezicht. Om de voortgang van de wetswijziging met betrekking tot het particulier onderwijs niet op te houden zal ik u het wetsvoorstel met betrekking tot thuisonderwijs separaat doen toekomen.

In samenwerking met de inspectie wordt bekeken welke vorm van toezicht geschikt is voor deze bijzondere vorm van onderwijs. De ervaringen die hiermee in andere EU landen is opgedaan, is hier behulpzaam bij. Ook vertegenwoordigers van het thuisonderwijs worden volgens afspraak om advies gevraagd.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. J. A. van der Hoeven

Begroting inspecteursbelasting 'Toezicht niet bekostigd onderwijs'

2006

tot slot:

Het toezicht op het thuisonderwijs zal waarschijnlijk door dezelfde groep inspecteurs worden gedaan. T.z.t. moet de begroting hierop worden aangepast.

Afspraken bilateraal overleg PO – inspectie op 30 januari 2006

Aanwezig: [Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

• [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- | [Redacted]
[Redacted]
- | [Redacted]
[Redacted]
- | [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- | [Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
[Redacted]
- | [Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
[Redacted]
- | [Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

- | [Redacted]
[Redacted]

- Wetsvoorstel regelt toezicht. Vraag is welke vorm van toezicht (meer of minder intensief) geëigend is; [REDACTED]
[REDACTED]. Inspectie en PO bekijken varianten in licht van wensen TK ([REDACTED])
- PO stuurt inspectie ([REDACTED]) laatste versie van wetsvoorstel, zodat zij kan bepalen welke gegevens nodig zijn voor een uitvoeringstoets ([REDACTED])

[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
| [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

9. *Thuisonderwijs*

Er is een wetsvoorstel in de maak voor toezicht op het thuisonderwijs, niet gericht op inrichting maar op opbrengsten, die vormvrij zijn. Invulling van het toezicht moet bekend zijn vóór bespreking in de Tweede Kamer.

Eea moet met spoed worden uitgewerkt.

⇒ ontvangt meest recente versie wetsvoorstel tbv ontwikkeling voorstellen voor invulling.

⇒ Heeft inspectie meer gegevens nodig voor uitvoeringstoets dan nu in het wetsvoorstel staan?

⇒ Verzoek inspectie: overzicht van de ontwikkeling in aantallen schoolbesturen.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Begroting 'toezicht op het thuisonderwijs'									
vorm van toezicht	plaats toezicht	inspecteururen per kind	aantal kinderen	kosten ouders per jaar	extra kosten overheid per jaar	totaal inspecteur uren	per uur in euro's	totale kosten in euro's	
gesprek met ouders	rik	4 uur	160	reiskosten		640	85	54400	
gesprek met ouders	thuis	8 uur	160			1280	85	108800	
gesprek met ouders en kind	rik	4 uur	160	reiskosten		640	85	54400	
gesprek met ouders en kind	thuis	8 uur	160			1280	85	108800	
Toets bij sbd, kosten ouders	rik	2 uur	160	reiskosten + 300		320	85	18560	
Toets bij sbd, kosten overheid	rik	2 uur	160	reiskosten	300 euro	320	85	18560	48000
Toets bij sbd, kosten ouders	thuis	4 uur	160	300 euro		640	85	54400	
Toets bij sbd, kosten overheid	thuis	4 uur	160		300 euro	640	85	54400	48000
secretariële ondersteuning			160			3	56	26880	
coördinatie + ontwikkelwerk						8	91	29120	

Afspraken bilateraal overleg PO – Inspectie op 13 maart 2006

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

4. Voortgang particulier en thuisonderwijs ([Redacted])

- OCW bekijkt met Justitie de consequenties van het advies van de Raad van State en maakt een nader Rapport. De inspectie gaat door met het toezicht op particuliere scholen.
- Wetsvoorstel Thuisonderwijs loopt hierdoor ook vertraging op
- [Redacted]
- PO gaat na of er mogelijkheden zijn om het laten testen van kinderen die thuisonderwijs ontvangen, te financieren

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[Redacted]

4. Particulier onderwijs

Het wetsvoorstel kan nog niet naar de Kamer; er vindt nog overleg plaats met Justitie over bijstelling. Kritiek van de RvS betreft het mogen afwijken van de kerndoelen (substitutie), het vooraf toetsen op de aanmerkingscriteria en de vraag of de aanmerkingscriteria niet in de wet moeten worden vastgelegd ipv in een AmvB. Het wetsvoorstel Thuisonderwijs wordt parallel 'in de wacht gezet'.

[Redacted]

[Redacted]

Thuisonderwijs: inspectie zoekt testcases voor het nieuwe toezicht, bijv. verantwoording van resultaten met portfolio en externe toetsing. DPO zal nagaan of er mogelijkheden zijn om de externe toetsing te financieren; eea kan immers ook nuttige inhoudelijke informatie opleveren.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- | [REDACTED]
- | [REDACTED]

- | [REDACTED]
- | [REDACTED]

- | [REDACTED]
- | [REDACTED]

- | [REDACTED]
- | [REDACTED]
- | [REDACTED]

- | [REDACTED]
- | [REDACTED]
- | [REDACTED]

- | [REDACTED]
- | [REDACTED]
- | [REDACTED]

- | [REDACTED]
- | [REDACTED]
- | [REDACTED]

- | [REDACTED]
  - | [REDACTED]
  - | [REDACTED]
  - | [REDACTED]

- | [REDACTED]
  - | [REDACTED]
  - | [REDACTED]

- | [REDACTED]
  - | [REDACTED]
  - | [REDACTED]

- | [REDACTED]
  - | [REDACTED]
  - | [REDACTED]

- | [REDACTED]
  - | [REDACTED]
  - | [REDACTED]

- | [REDACTED]
  - | [REDACTED]

9. Particulier en thuisonderwijs ( )

- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

- Wetsvoorstel thuisonderwijs wordt met minister besproken

- [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

- [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

- [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

- [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

[Redacted]

| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

Faint, illegible text on the right side of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Verslag van het bilateraal overleg van DPO en HI-PO

Dd 24 april 2006

Aanwezig: [redacted] (DPO), [redacted] (dir PO), [redacted] (HI-PO&EC), [redacted]
(CI-PO), [redacted] (Secr HI-PO, vsi)

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

9. Stand van zaken particulier onderwijs

[REDACTED]

Het wetsvoorstel thuisonderwijs wordt nog vastgehouden tot overleg met de Minister heeft plaatsgevonden.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Afspraken bilateraal overleg PO en inspectie op 12 juni 2006

Aanwezig: [redacted]

1. N.a.v. verslag van 24 april jl.

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

• Thuisonderwijs: vraag is of M de ingezette lijn kan en wil doorzetten. PO en inspectie bekijken of toezicht op basis van bestaande wet- en regelgeving al kan worden aangescherpt ([redacted])

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

| ■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

| ■ [REDACTED]
[REDACTED]

| ■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

| ■ [REDACTED]
[REDACTED]

Verslag van het bilateraal overleg van DPO en HI-PO

Dd 12 juni 2006

Aanwezig: [redacted] (DPO), [redacted] (PO), [redacted] (HI-PO&EC), [redacted]
(Secr HI-PO, vsf)

[redacted]

1. Verslag van 24 april

[redacted]

- Thuisonderwijs: de vraag is of het wv doorgezet moet worden, omdat het waarschijnlijk in de kabinetsperiode niet meer afgerond kan worden en de vraag is of het nieuwe kabinet deze lijn wil doorzetten. Het is onduidelijk of er alternatieven zijn. DPO laat [redacted] uitzoeken of de huidige wetgeving mogelijkheden biedt voor intensivering van het toezicht; zij heeft hierover contact met [redacted].

[redacted]

[redacted]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]
| [REDACTED]

[REDACTED]

| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]

[Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]
| [Redacted]

-4.312.1

deponeren

46/2

Ter ondertekening

ONDER
NOSSIM
LTIUR
NEMEM
SCHAP

Aan	1. SVB 2. SPO
Van	[REDACTED]
Datum	31 januari 2008
Registratienr	PO/KO/08/3843

CENTRALE STAF	
Nummer	#2633433
Datum	4 FEB. 2008
Code afzender	Directie PO
Telefoon	2383

Onderwerp	Thuisonderwijs
-----------	----------------

Aanleiding

Hierbij ter ondertekening een brief aan beide Kamers over de voornemens met betrekking tot het thuisonderwijs. De brief is afgestemd met de Inspectie en met de directie VO.

Samenvatting inhoud van brief**Hoofdpijnen brief:**

- Kerngegevens thuisonderwijs
- Signalering dat onvoldoende gegevens beschikbaar zijn om de noodzaak van wettelijke maatregelen vast te stellen.
- Aankondiging onderzoek naar:
  - kwaliteit thuisonderwijs
  - of er vrijgestelde kinderen zijn die helemaal geen thuisonderwijs ontvangen
  - noodzaak wettelijke maatregelen
  - haalbaarheid alternatieve maatregelen

Toelichting

De brief is afgestemd met de Inspectie. Daarnaast is met de Inspectie overleg gevoerd over de uitvoering van het onderzoek. Hierbij is afgesproken dat het onderzoek zal worden uitgevoerd door een onderzoeksbureau in samenwerking is met de Inspectie. U zult op korte termijn over de opzet van dit onderzoek geïnformeerd worden.

Akkoord Datum

PO	31/1
DGPV	
SVB	
SPO	

Kopie voor

COM/Internet
D. PO
DIV. PO

[REDACTED] (Inspectie)

Secr

DIV-gegevens

Aantal pagina's _____
 Datum afgedaan _____
 Gekoppeld _____
 registratienr. _____
 Deponeren in _____
 dossier _____

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

O N D E R
O C S I M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

Den Haag

Ons kenmerk

PO/KO/08/3843

Onderwerp

Thuisonderwijs

In de vorige kabinetsperiode is door de toenmalige minster van OCW wetgeving aangekondigd met betrekking tot het thuisonderwijs. Het thuisonderwijs betreft het onderwijs aan kinderen die geen school bezoeken, omdat zij zijn vrijgesteld van de leerplicht op grond van een richtingsbezwaar. Tijdens de behandeling van het Wetsvoorstel Particulier Onderwijs heb ik aangegeven dat ik mij op de noodzaak en proportionaliteit van wetgeving inzake het thuisonderwijs wil beraden. Tegen deze achtergrond heeft in de afgelopen periode overleg plaatsgevonden met ondermeer de Vereniging voor Thuisonderwijs, de Inspectie en de Vereniging voor Leerplichtambtenaren (INGRADO). Graag informeer ik u mede namens staatssecretaris Van Bijsterveldt over de voornemens ten aanzien van het thuisonderwijs.

Kerngegevens thuisonderwijs

De Leerplichtwet 1969 regelt dat ouders een beroep kunnen doen op vrijstelling van de plicht om hun kind een school te laten bezoeken als zij bezwaar hebben tegen de richting van alle scholen in hun omgeving. Een vrijstelling is alleen mogelijk indien het kind niet eerder een school in de zin van de Leerplichtwet heeft bezocht. Daarnaast heeft een richtingsbezwaar alleen betrekking op godsdienst of levensovertuiging en niet op pedagogische bezwaren. Onder de huidige regelgeving zijn ouders van vrijgestelde kinderen niet wettelijk verplicht om voor (thuis)onderwijs te zorgen en gelden er geen wettelijke eisen ten aanzien van de kwaliteit van het thuisonderwijs.

In Nederland waren het afgelopen jaar 170 kinderen vrijgesteld van de leerplicht op grond van een richtingsbezwaar. Het aantal vrijgestelde leerlingen bedraagt hiermee ongeveer 0.0006 procent van de totale leerlingpopulatie in het PO en VO. Het aantal op deze grond vrijgestelde kinderen is in de afgelopen jaren vrijwel constant en er zijn geen signalen dat dit aantal substantieel toeneemt.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag T +31-70-412 3456 F +31-70-412 3450 W www.minocw.nl

Contactpersoon: [REDACTED] T +31-70 [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]@minocw.nl

Er is geen betrouwbaar onderzoek beschikbaar naar de kwaliteit van het thuisonderwijs in Nederland. Evenmin is onderzocht in hoeverre er kinderen zijn die op grond van een richtingsbezwaar zijn vrijgesteld en die helemaal geen onderwijs ontvangen. Wel is duidelijk dat de inrichting van het thuisonderwijs nogal uiteenloopt. Het varieert van gestructureerde vormen van onderwijs die lijken op het lesprogramma van schoolonderwijs, tot curriculumvrij onderwijs waarbij het kind zelf bepaalt wat het leert.

Uit onderzoek in het buitenland komt naar voren dat de kwaliteit van het thuisonderwijs in termen van leerprestaties van leerlingen in een aantal gevallen hoger ligt dan van leerlingen met een vergelijkbare achtergrond die schoolonderwijs hebben gevolgd.¹ Deze resultaten zijn echter moeilijk toe te passen op de Nederlandse situatie.

Noodzaak wetgeving

Mijn uitgangspunt is dat ieder kind recht heeft op goed onderwijs en dat het de rol is van de overheid om dit te waarborgen. Tegelijkertijd ben ik van mening dat bij het introduceren van nieuwe regelgeving een zorgvuldig afweging hoort. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de verhouding tussen de administratieve lasten voor ouders en extra bureaucratie ten opzichte van het belang dat met de regelgeving gemoeid is. In deze afweging is het daarom cruciaal dat de aard van de problematiek goed in beeld is gebracht en dat de noodzaak van wettelijke maatregelen voldoende is aangetoond. Het feit dat nu geen sprake is van wettelijke eisen ten aanzien van het thuisonderwijs vormt wat mij betreft niet zonder meer voldoende grond om een wetgevingstraject te starten.

Allereerst is hierbij van belang of ook door middel van andere beleidsinstrumenten dan wetgeving het gewenste resultaat kan worden behaald. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan kwaliteitsbevorderende maatregelen waarbij ouders van vrijgestelde kinderen op vrijwillige basis afspraken maken met gemeenten en de inspectie over het toezicht op het door hen verzorgde onderwijs.

Voor de afweging ten aanzien van de noodzaak en proportionaliteit van wettelijke maatregelen acht ik daarnaast van belang rekening te houden met de wijze waarop aan eventuele wettelijke maatregelen uitvoering kan worden gegeven. Voor het thuisonderwijs geldt dat het inrichten en uitvoeren van toezicht van overheidswege gepaard zal gaan met relatief hoge kosten en administratieve lasten voor betrokken ouders en inspectie. Bovendien ben ik van mening dat in de afweging betrokken moet

1.1.1

¹ Blok, H. 2002, *De Effectiviteit van Thuisonderwijs: Een Overzicht van Onderzoekresultaten*. In: het Nederlands Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid, 2002, jaargang 14, nr. 4, p. 151-163

worden dat het gaat om een zeer kleine groep leerlingen en dat het aantal leerlingen vrijwel constant is.

Zoals aangegeven is niet, of onvoldoende, onderzocht in hoeverre de kwaliteit van het Nederlandse thuisonderwijs onder de maat is en in hoeverre er sprake is van situaties waarbij kinderen geen thuisonderwijs ontvangen. Nu deze informatie ontbreekt acht ik het niet goed mogelijk de noodzaak en proportionaliteit van wettelijke maatregelen te beoordelen. Om die reden vind ik het niet in de rede liggen op dit moment te besluiten tot het nemen van wettelijke maatregelen.

Om een goede afweging te kunnen maken is het van belang op korte termijn een beter beeld te krijgen van de situatie in het Nederlandse thuisonderwijs. Ik zal daarom in samenwerking met de inspectie een onderzoek laten uitvoeren naar de wijze waarop in Nederland invulling wordt gegeven aan het thuisonderwijs. Behalve de kwaliteit van het onderwijs zal daarbij onderzocht worden in hoeverre er sprake is van situaties waarbij kinderen die op grond van een richtingsbezwaar zijn vrijgesteld van de leerplicht helemaal geen onderwijs ontvangen. Daarnaast zal worden onderzocht in hoeverre alternatieven voor wetgeving haalbaar zijn. Hiertoe zal onder meer worden onderzocht of betrokken ouders bereid zijn op vrijwillige basis de kwaliteit van het door hen verzorgde onderwijs te laten toetsen.

Voor het slagen van dit onderzoek is medewerking van betrokken ouders cruciaal. Ik zal hiertoe onder meer samenwerking zoeken met de Vereniging voor Thuisonderwijs.

Ik verwacht uw Kamer komende zomer over de uitkomsten van het onderzoek te kunnen informeren. Hierbij zal ik op basis van de onderzoeksresultaten een standpunt innemen over de noodzaak en proportionaliteit van het nemen van wettelijke maatregelen en hierover het gesprek aangaan met de Tweede Kamer.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sharon A.M. Dijkma

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

O N D E R
O C S G M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

Den Haag

Ons kenmerk

PO/KO/08/3843

Onderwerp

Thuisonderwijs

In de vorige kabinetsperiode is door de toenmalige minster van OCW wetgeving aangekondigd met betrekking tot het thuisonderwijs. Het thuisonderwijs betreft het onderwijs aan kinderen die geen school bezoeken, omdat zij zijn vrijgesteld van de leerplicht op grond van een richtingsbezwaar. Tijdens de behandeling van het Wetsvoorstel Particulier Onderwijs heb ik aangegeven dat ik mij op de noodzaak en proportionaliteit van wetgeving inzake het thuisonderwijs wil beraden. Tegen deze achtergrond heeft in de afgelopen periode overleg plaatsgevonden met ondermeer de Vereniging voor Thuisonderwijs, de Inspectie en de Vereniging voor Leerplichtambtenaren (INGRADO). Graag informeer ik u mede namens staatssecretaris Van Bijsterveldt over de voornemens ten aanzien van het thuisonderwijs.

Kerngegevens thuisonderwijs

De Leerplichtwet 1969 regelt dat ouders een beroep kunnen doen op vrijstelling van de plicht om hun kind een school te laten bezoeken als zij bezwaar hebben tegen de richting van alle scholen in hun omgeving. Een vrijstelling is alleen mogelijk indien het kind niet eerder een school in de zin van de Leerplichtwet heeft bezocht. Daarnaast heeft een richtingsbezwaar alleen betrekking op godsdienst of levensovertuiging en niet op pedagogische bezwaren. Onder de huidige regelgeving zijn ouders van vrijgestelde kinderen niet wettelijk verplicht om voor (thuis)onderwijs te zorgen en gelden er geen wettelijke eisen ten aanzien van de kwaliteit van het thuisonderwijs.

In Nederland waren het afgelopen jaar 170 kinderen vrijgesteld van de leerplicht op grond van een richtingsbezwaar. Het aantal vrijgestelde leerlingen bedraagt hiermee ongeveer 0.0006 procent van de totale leerlingpopulatie in het PO en VO. Het aantal op deze grond vrijgestelde kinderen is in de afgelopen jaren vrijwel constant en er zijn geen signalen dat dit aantal substantieel toeneemt.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag T +31-70-412 3456 F +31-70-412 3450 W www.minocw.nl
Contactpersoon: [REDACTED] T +31-70- [REDACTED] [REDACTED]@minocw.nl

Er is geen betrouwbaar onderzoek beschikbaar naar de kwaliteit van het thuisonderwijs in Nederland. Evenmin is onderzocht in hoeverre er kinderen zijn die op grond van een richtingsbezuur zijn vrijgesteld en die helemaal geen onderwijs ontvangen. Wel is duidelijk dat de inrichting van het thuisonderwijs nogal uiteenloopt. Het varieert van gestructureerde vormen van onderwijs die lijken op het lesprogramma van schoolonderwijs, tot curriculumvrij onderwijs waarbij het kind zelf bepaalt wat het leert.

Uit onderzoek in het buitenland komt naar voren dat de kwaliteit van het thuisonderwijs in termen van leerprestaties van leerlingen in een aantal gevallen hoger ligt dan van leerlingen met een vergelijkbare achtergrond die schoolonderwijs hebben gevolgd.¹ Deze resultaten zijn echter moeilijk toe te passen op de Nederlandse situatie.

Noodzaak wetgeving

Mijn uitgangspunt is dat ieder kind recht heeft op goed onderwijs en dat het de rol is van de overheid om dit te waarborgen. Tegelijkertijd ben ik van mening dat bij het introduceren van nieuwe regelgeving een zorgvuldig afweging hoort. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de verhouding tussen de administratieve lasten voor ouders en extra bureaucratie ten opzichte van het belang dat met de regelgeving gemoeid is. In deze afweging is het daarom cruciaal dat de aard van de problematiek goed in beeld is gebracht en dat de noodzaak van wettelijke maatregelen voldoende is aangetoond. Het feit dat nu geen sprake is van wettelijke eisen ten aanzien van het thuisonderwijs vormt wat mij betreft niet zonder meer voldoende grond om een wetgevingstraject te starten.

Allereerst is hierbij van belang of ook door middel van andere beleidsinstrumenten dan wetgeving het gewenste resultaat kan worden behaald. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan kwaliteitsbevorderende maatregelen waarbij ouders van vrijgestelde kinderen op vrijwillige basis afspraken maken met gemeenten en de inspectie over het toezicht op het door hen verzorgde onderwijs.

Voor de afweging ten aanzien van de noodzaak en proportionaliteit van wettelijke maatregelen acht ik daarnaast van belang rekening te houden met de wijze waarop aan eventuele wettelijke maatregelen uitvoering kan worden gegeven. Voor het thuisonderwijs geldt dat het inrichten en uitvoeren van toezicht van overheidswege gepaard zal gaan met relatief hoge kosten en administratieve lasten voor betrokken ouders en inspectie. Bovendien ben ik van mening dat in de afweging betrokken moet

1.1.1

¹ Blok, H. 2002, De Effectiviteit van Thuisonderwijs: Een Overzicht van Onderzoekresultaten. In: het Nederlands Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid, 2002, jaargang 14, nr. 4, p. 151-163

worden dat het gaat om een zeer kleine groep leerlingen en dat het aantal leerlingen vrijwel constant is.

Zoals aangegeven is niet, of onvoldoende, onderzocht in hoeverre de kwaliteit van het Nederlandse thuisonderwijs onder de maat is en in hoeverre er sprake is van situaties waarbij kinderen geen thuisonderwijs ontvangen. Nu deze informatie ontbreekt acht ik het niet goed mogelijk de noodzaak en proportionaliteit van wettelijke maatregelen te beoordelen. Om die reden vind ik het niet in de rede liggen op dit moment te besluiten tot het nemen van wettelijke maatregelen.

Om een goede afweging te kunnen maken is het van belang op korte termijn een beter beeld te krijgen van de situatie in het Nederlandse thuisonderwijs. Ik zal daarom in samenwerking met de inspectie een onderzoek laten uitvoeren naar de wijze waarop in Nederland invulling wordt gegeven aan het thuisonderwijs. Behalve de kwaliteit van het onderwijs zal daarbij onderzocht worden in hoeverre er sprake is van situaties waarbij kinderen die op grond van een richtingsbezwaar zijn vrijgesteld van de leerplicht helemaal geen onderwijs ontvangen. Daarnaast zal worden onderzocht in hoeverre alternatieven voor wetgeving haalbaar zijn. Hiertoe zal onder meer worden onderzocht of betrokken ouders bereid zijn op vrijwillige basis de kwaliteit van het door hen verzorgde onderwijs te laten toetsen.

Voor het slagen van dit onderzoek is medewerking van betrokken ouders cruciaal. Ik zal hiertoe onder meer samenwerking zoeken met de Vereniging voor Thuisonderwijs.

Ik verwacht uw Kamer komende zomer over de uitkomsten van het onderzoek te kunnen informeren. Hierbij zal ik op basis van de onderzoeksresultaten een standpunt innemen over de noodzaak en proportionaliteit van het nemen van wettelijke maatregelen en hierover het gesprek aangaan met de uw Kamer.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sharon A.M. Dijkma

Betreft: Verslag overleg Ingrado en Inspectie van het onderwijs.

Datum: 22 september 2009.

Aanwezig: Namens Ingrado: [redacted] (voorzitter) en [redacted]
[redacted] (directeur).

Namens de Inspectie van het onderwijs: [redacted]
[redacted], allen inspecteur van het onderwijs.

1 Stand van zaken overleg Ingrado en Inspectie van het onderwijs:

[redacted]

Wel is het zo dat er regelmatig vragen bij leerplichtambtenaren leven die een directe relatie met het inspectiewerk hebben. Het gaat dan vooral om vragen over vrijstellingen van de leerplicht, thuisonderwijs, thuiszitters en scholen voor niet-bekostigd onderwijs.

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

7 Thuisonderwijs:

Hoe hier mee om te gaan, is voor veel leerplichtambtenaren een punt van aandacht. Het gaat dan vooral om de gronden waarop de ontheffing moet worden gegeven en wanneer een eerder gegeven ontheffing kan/moet worden verlengd. Met name over gronden als een beroep een holistische levensvisie wordt verschillend gedacht, ook bij de arrondissementrechtbanken.

Een punt van aandacht is de constatering dat ouders bij een negatief advies van de Inspectie over een niet-bekostigde school, ontheffing van de leerplicht aanvragen. Leerlingen gaan vervolgens weer naar dezelfde instelling om met onderwijs bezig te zijn.

[REDACTED]

[REDACTED]